

درسنامه درس 12 مطالعات اجتماعی هشتم

مهمترین عامل برای تشکیل سلسله های ایرانی چه بود؟ ضعف خلفای عباسی پس از یک قرن و عدم توانایی اداره قلمرو خود

نقش سلسله های ایرانی در قرن سوم تا پنجم هجری : رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی

مهمترین سلسله های ایرانی در فاصله قرن سوم تا پنجم هجری: طاهریان- صفاریان- علویان - سامانیان - آل بویه - این سلسله ها به جز علویان طبرستان همه ریشه و تبار ایرانی داشتند.

_ رابطه سلسله های طاهریان و سامانیان با خلفای عباسی : این سلسله ها با فرمان خلفای عباسی به قدرت رسیدند و با تایید آنها به حکومت خود ادامه دادند و روابطی دوستانه با خلفای عباسی داشتند و نسبت به خلفای عباسی اظهار وفاداری و فرمانبری می کردند ولی در اداره قلمرو خود مستقل بودند و اجازه دخالت به خلیفه نمیدادند.

_ طاهر ذوالیمینین: بنیانگذار سلسله طاهریان به فرمان مامون خلیفه ی عباسی به حکومت خراسان منصوب شد.

_ امیر اسماعیل سامانی: موسس سلسله سامانیان با تایید خلیفه عباسی به حکومت رسید.

_ سلسله هایی که بدون اجازه ی خلفای عباسی حکومت خود را بر پا کردند: صفاریان- علویان طبرستان- آل بویه

_ روابط صفاریان با خلفای عباسی چگونه بود؟ خصمانه بود

_ یعقوب لیث: موسس سلسله صفاریان بود که هم حکومت طاهریان را برانداخت بعد به عراق لشکر کشی کرد و قصد برانداختن خلیفه عباسی که در بغداد بود را داشت اما بیماری و مرگ فرصتش نداد.

_ چرا خلفای عباسی دشمن علویان طبرستان بودند؟ زیرا علویان پیرو مذهب شیعه بودند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمیشناختند و از آنان اطاعت نمیکردند.

_ سلسله های ایرانی که بدون اجازه و فرمان خلیفه عباسی حکومت خود را بر پا کردند؟ صفاریان و علویان طبرستان و آل بویه

_ رابطه سلسله آل بویه با عباسیان چگونه بود؟ آل بویه بغداد را تصرف کرد و خلفای عباسی را تحت نفوذ وسلطه خود گرفتند

_ علاوه بر علویان طبرستان کدام سلسله ایرانی پیرو مذهب شیعه بودند؟ آل بویه

_ اقدامات مهم آل بویه در دوران حکومت خود: گسترش فرهنگ و معارف شیعه در ایران و بازسازی حرم مطهر امامان در نجف و کربلا و کاظمینو برگزاری مجالس سوگواری امام حسین و مراسم عید غدیر

_ ایرانیان مسلمان در تاسیس و گسترش علوم پیشگام بودند؟ معارف اسلامی- علوم انسانی و تجربی- هنر و ادبیات

_ اقدامات مهم علمی و فرهنگی ایرانیان در قرون نخست هجری: تدوین کتاب ها در رشته معارف اسلامی- تدوین قواعد و دستور زبان و ادبیات عربی- درخشش دانشمندان مسلمان ایرانی در رشته های مختلف مثل ریاضی- فلسفه و نجوم- تاریخ و جغرافی-

_ مترجمانی مانند عبدالله بن مقفع (روزبه ایرانی) کتابهای خود را در زمینه: با موضوع تاریخ پادشاهان و قهرمانان کهن ایرانی و نیز اندرزنامه و آداب کشور داری از زبان پهلوی به عربی نوشتند.

_ کدام سلسله نقش چشمگیر در رونق و شکوفایی فرهنگی و تمدن ایرانی- اسلامی داشتند؟ سامانیان و آل بویه زیرا فرمانروایان آنها به علم و ادب علاقه بیشتری داشتند برای عالمان و دانشمندان احترام قائل بودند حتی پایتخت آنها محل پژوهش علم بود.

_ علاقه و رونق ادبیات فارسی: از قرون سوم هجری به بعد در نتیجه علاقه امیران و وزیران صفاریان و سامانیان

_ مهمترین وزیران سامانی: خاندان جیهانی و بلعمی

_ شاعران معروف دوره سامانی : 1- رودکی پدر شعر فارسی 2- فردوسی

_ از نخستین جلوه های معماری ایرانی اسلامی : مساجد

_ معماری و هنر ایران در دوران اسلامی ادامه معماری عصر باستان بود.

_ کدام آرامگاه ها جلوه شکوهمند میراث معماری ایرانی- اسلامی : آرامگاه امیر اسماعیل سامانی در بخارا و آرامگاه

قابوس و شمگیر در گنبد کاووس